

A m t s = B l a t t

Der

Königlich Brombergischen Regierung.

No. 51.

Bromberg, den 20. Dezember 1816.

Das wegen Wiedereinführung der Preussischen Gesetze in dem Großherzogthum Posen den 9ten November d. J. ergangene

Allerhöchste Patent

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnade König von Preußen etc.

Ehru Kund und sägen hieburch Jedermann zu wissen:

Wir haben bereits die Wiedereinführung des Allgemeinen Landrechts in Unser Großherzogthum Posen angeordnet, und im Allgemeinen die Grundsätze festgesetzt, welche bei Organisation der Justiz-Verfassung in demselben befolgt werden sollen.

Damit nun Unsere dortige Untertanen an den Wohlthaten Unserer Gesetzgebung baldmöglichst wieder Theil nehmen mögen, verordnen Wir hierdurch Folgendes:

§. 1. [Das Allgemeine Landrecht soll vom 1sten März 1817 an, gesetzliche Kraft haben.] Vom 1sten März 1817 an, soll Unser Allgemeines Landrecht, nebst den dasselbe abändernden, ergänzenden und erläuternden Bestimmungen, in dem Großherzogthum Posen von neuem volle Kraft des Gesetzes haben, und nach dem benannten Tage, bei Vollziehung und Beurtheilung

Wydany przez Najjaśniejszego Pana pod dniem 9. Listopada r. b.

P A T E N T

względem zaprowadzenia znowu w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem Praw Pruskich, który jest osnovy następuiący:

My Fryderyk Wilhelm, z Bożey łaski Król Pruski etc. etc.

Wszem wobec i każdemu w szczególności komu o tém wiedzieć należy, wiadome czyniemy:

Dawniey już postanowiliśmy, aby w Naszem Wielkiem Xięstwie Poznańskiem Powszechne Prawo Kraiowe znowu było zaprowadzonym; wskazane oraz były od Nas ogólne zasady, iakie przy organizacyi sądownictwa w témże Xięstwie mają być zachowane; Aby więc tamedni Nasi poddani iak nayrychłóy znowu w dobrodzieystwach prawodawstwa Naszego mogli mieć udział, przeto stanowimy ninieyszem co następuje:

§. 1. (Powszechne Prawo kraiowe ma od 150 Marca 1817 roku zaczawszy, znowu mieć moc obowiązującą.) Od dnia 150 Marca roku 1817 Nasze Prawo powszechne kraiowe, wraz z przepisami, takowe odmieniaczemi, uzupełniazczemi i objaśniazczemi, w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem ma znowu mieć zupełną moc i powagę swoją, i po tymże dniu przy przedsiębraniu i rozpoznawaniu wszel-

aller rechtlichen Handlungen und deren Folgen, so wie bei Entscheidung der entstehenden Rechtsstreitigkeiten, zum Grunde gelegt werden.

§. 2. [Provinzial-Gesetze und Gewohnheiten.] Die in dem Großherzogthum Posen bestandenen besondern Rechte und Gewohnheiten sollen, insofern sie unter der vorigen Regierung aufgehoben und abgeschafft worden, auch fernerhin nicht mehr zur Anwendung kommen. An deren Stelle treten die Bestimmungen des Allgemeinen Landrechts, und, wo diese fehlen sollten, die Analogie des Rechts nach Anleitung der in dem §. 49. der Einleitung zum Allgemeinen Landrechte gegebenen Vorschrift.

§. 3. [Das Allgemeine Landrecht soll auf die, während der Gesetzeskraft der fremden Rechte vorgefallenen Handlungen und Begebenheiten nicht gezogen werden.] Auf die vor dem 1sten März 1817, während der Gesetzeskraft der fremden Rechte vorgefallenen Handlungen und Begebenheiten soll das Allgemeine Landrecht nicht angewendet werden: es finden vielmehr dabei die im §. 14 bis 22. der Einleitung vorgeschriebenen Grundsätze statt. Auch soll ein jeder, welcher zur Zeit der wieder eingetretenen Gesetzeskraft des Allgemeinen Landrechts, in einem nach bisherigen Rechten gültigen und zu Recht beständigen Besitze irgend einer Sache oder irgend eines Rechts sich befindet, dabei gegen jeden privatrechtlichen Anspruch geschützt, und Niemand in dem Genuss seiner in dem Verkehr mit andern Privatpersonen wohlverworbenen Gerechtsame, unner irgend einem, aus dem Allgemeinen Landrechte entlehnten Vorwande gestöhrt oder beeinträchtigt werden. Dieser Grundsatz ist jedoch mit Vorbehalt der noch zu erlassenden Bestimmungen über die Gerechtsame derselben Unterthanen aus den alten Provinzen anzuwenden, welche früherhin, durch willkürliche Eingriffe der Behörden des vormaligen Herzogthums Warschau in die Jurisdiktionsrechte unsers Staats, vor die Herzoglich Warschawische Gerichte vorgezogen, und, trotz der diesseitigen Protestationen und Weigerung, die Vorladungen zu unterschreiben, durch Kontramandat-Erkenntnisse verurtheilt worden.

§. 4. [Wenn die bisherigen Gesetze dunkel oder zweifelhaft sind, so findet das Allgemeine Landrecht Anwendung.] Wenn jedoch aus einer ältern Handlung oder Begebenheit Prozesse entstehen, und die damals vor-

kich czynności prawnych i ich skutków, iako też przy rozstrzygnięciu zachodzących sporów ma stażyc za prawidło.

§. 2. (Prawa prowincjonalne i zwyczaje.) Bywsze dawniey w Wielkiem Xięstwie Poznanskiem Prawa szczególne i zwyczaje, o ile takowe za Rządu cesarskiego zostały zniesione i uchylone, także i nadal iuz zastosowanemi bydz nie mają. W miesce ich wstępią przepisy powszechnego Prawa krajowego, a w niedostatku tych, analogia Prawa podług obiętęy w §. 49. wstępu do powszechnego Prawa krajowego skazowki.

§. 3. (Prawo krajowe nie ma bydz rozciągnięciem do takich czynności i przypadków, które za czasu Praw obcych wydarzyły się.) Do czynności i wypadków za czasu praw obcych nastąpionych, powszechne Prawo krajowe nie ma bydz zastosowanem, owszem względem tych zachowane bydz mają zasady, iakie w §. 14. i 20. Wstępu są przepisane. Również każdy, który przy nastąpieniu znowu mocy obowiązującęy powszechnego Prawa krajowego znajdują się w posiadaniu iakowęy rzeczy lub prawa, podług dotychczasowych przepisów ważnem i prawodzielnem, zachowanym bydz ma prsy niem przeciw wszelkim pretensyom, iakieby kto z Praw prywatnych przeciw niemu mógł sobie rościć, i nikt w używaniu praw swych od innych osób prywatnych ważnie nabitych pod iakimkolwiek pretextem z powszechnego Prawa krajowego powziętym ma doznać iakowęy przeszkody lub uszczerbku. Zasada ta atoli zastosowana bydz ma z zastrzeżeniem wydać się ieszcze mającycy przepisów względem Praw tych poddanych Naszych w Prowincyach dawnieyszych, którzy dawniey przez samowładne przywłaszczenie sobie przez Władze byłego Xięstwa Warszawskiego praw jurysdykcyjnych Państwa Naszego, przed Sady pomienionego Xięstwa zapozywani i pomimo protekcyów i odmawianego ze strony Władz Państwa Naszego wręczenia zapozwów, racznie zostali osądzonemi.

§. 4. (Jeżeli dotychczasowe Prawa są ciemne lub wątpliwe, na ten czas przepisy powszechnego Prawa krajowego mają bydz zastosowane.) Jeżeli jednak z dawnieyszey iakowęy czynności lub wypadku spór iakowy

handenen, auf den vorliegenden Fall anzuwenden- den Gesetze dunkel oder zweifelhaft sind; so ist derjenigen Meinung, welche mit den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts übereinstimmt, oder denselben am nächsten kommt, der Vorzug zu geben.

§. 5. [Wenn die Gültigkeit eines früheren Gesetzes zweifelhaft ist, so soll darüber der Justizminister entscheiden.] Sollte ein Zweifel darüber entstehen, welches Gesetz in einer gewissen Zeitperiode bis zum 1ten März 1817 gegolten hat; so ist deshalb die Entscheidung unsers Justizministers einzuholen.

§. 6. [Wie es wegen der zur Zeit der Publikation noch schwebenden ältern Fälle und Rechts-Angelegenheiten zu halten sey; besonders.] In den Fällen, wo die Handlung oder Begebenheit, aus welcher streitige Rechte unter den Partheien entspringen, zwar schon vor der Einführung des Allgemeinen Landrechts sich ereignet hat, die rechtlichen Folgen derselben aber erst nachher eintreten; soll darauf Rücksicht genommen werden, ob es noch in der Gewalt desjenigen, von dessen Rechten oder Pflichten die Rede ist, gestanden, die rechtlichen Folgen der frühern Handlung oder Begebenheit zu bestimmen, und auf andere Art, als in dem Allgemeinen Landrechte geschehen ist, festzusetzen; oder ob eine solche abändernde Bestimmung in der Gewalt und einschlüssigen Entschliessung desjenigen, den die Handlung oder Begebenheit angehet, nicht mehr gestanden habe. Im letzten Falle sollen die auch später eintretenden rechtlichen Folgen dennoch nur nach den ältern Gesetzen, welche zur Zeit der vorgefallenen Handlung oder Begebenheit gültig gewesen sind, beurtheilt werden. Im ersten Falle hingegen soll, wenn auch die Handlung oder Begebenheit älter, aber keine solche abändernde Bestimmung vorhanden wäre, bei Beurtheilung der erst nach dem 1ten März 1817 eintretenden rechtlichen Folgen, dennoch nur die Vorschrift des Allgemeinen Landrechts Anwendung finden.

§. 7. [Wegen der Verträge.] Es sind daher alle Verträge, welche vor dem 1ten März 1817 errichtet worden, sowohl in Ansehung ihrer Form als ihres Inhalts, so wie auch der daraus

wynika, a prawa ówczasowe do przypadku tego zastosować się mające są ciemne lub wątpliwe, na ten czas zdanie to, które z przepisami powszechnego Prawa krajowego zgadza się, lub do nich naybardziej się zbliża, ma mieć pierwszeństwo.

§. 5. (Jeżeli zachodzi wątpliwość względem mocy obowiązującej jakowego Prawa dawniejszego, natomiast Minister Sprawiedliwości ma w tym względzie decydować.) Gdyby względem tego zachodzić miała jakowa wątpliwość, iakie prawo w pewnej epoce aż do dnia 1. Marca 1817 roku miało moc obowiązującą, na ten czas udać się należy po decyzją w tćm mierze do naszego Ministra Sprawiedliwości.

§. 6. (Jak postąpić należy względem przypadków dawniejszych i interesów prawnych w czasie publikacji jeszcze toczących się w szczególności.) W przypadkach, gdzie czyn lub wypadek iakowy z którego prawa sporne pomiędzy stronami wynika, wprawdzie już przed zaprowadzeniem powszechnego Prawa krajowego zdarzył się, skutki prawne iego zaś dopiero późnićj następują; na to mianym być ma wzgląd, czyli ieszcze lub w mocy tego, o którego prawach lub obowiązkach iest mowa, oznaczyć skutki prawne poprzedniczego czynu lub wydarzenia, i ustanowić takowe w sposobie innym, aniżeli w powszechném Prawie krajowém są oznaczone: lub czyli takowe odmienne oznaczenie już niebyło w mocy i nie zależało już od iednostronnego postanowienia tego, którego czyn takowy lub wypadek tyczy się. W óstatnim przypadku, skutki prawne chociaż późnićj dopiero nastapione, iednakże iedynie tylko podług praw dawniejszych, które w czasie wydarzonego czynu lub wypadku miały moc obowiązującą, mają być ocenione. W przypadku pierwszym zaś, chociaż czyn lub wypadek był dawniejszym, lecz żadne takowe zmieniające postanowienie nienastąpiło, przy ocenieniu postapionych dopiero po 1. Marca 1817 skutków prawnych przepisy powszechnego prawa krajowego mają być zastosowane.

§. 7. (O Umowach.) Wszelkie satém umowy przed 1. Marca 1817 zawarte, tak co do ich formy i osnowy, iako też co do ich wynikających z nich skutków prawnych rozpozna-

entstehenden rechtlichen Folgen, nach den, zur Zeit des geschlossenen Vertrags bestehenden Gesetzen zu beurtheilen, wenn gleich erst später daraus auf Erfüllung, Aufhebung oder Leistung des Interesses geklagt würde.

§. 8. [Wegen der Testamente.] Alle Testamente und letztwillige Verordnungen, welche vor dem 1sten März 1817 errichtet worden, sind in Rücksicht ihrer Form durchgehends nach den Vorschriften der älteren Gesetze zu beurtheilen. Auch der Inhalt dieser Testamente ist gültig, insofern nicht prohibitive Gesetze zur Zeit des Erbansfalls ihm entgegen stehen. In letzterer Rücksicht ist insbesondere die Lehre von der Erbschaft der instituirten Erben und vom Pflichttheil nach den zur Zeit des Erbansfalls geltenden Gesetzen zu beurtheilen.

§. 9. [Gültigkeit der holographischen und vor Notarien errichteten Testamente.] Es sollen aber die von den Erblassern eigenhändig geschrieben und unterschriebenen, ohne Beobachtung einer weitem Form, bisher gültig gewesen Testamente, imgleichen diejenigen, welche vor Notarien aufgenommen worden, nur noch während eines Jahres, vom 1sten März 1817 an gerechnet, als rechtsbeständig erachtet werden. Nach Ablauf dieses Zeitraums, tritt in Ermangelung einer anderweitig gültig aufgenommenen Disposition, die gesetzliche Erbfolge ein, wosern nicht nachgemessen werden kann, daß der Erblasser während des ganzen einjährigen Zeitraums von Errichtung eines Testaments nach den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts verhindert gewesen ist.

Uebrigens soll in allen Fällen, in welchen Personen, die vor Notarien ihr Testament errichtet haben, solches gerichtlich auf, oder annehmen lassen, die Gebührensfreiheit statt finden, so daß selbige nur die baren Auslagen zu entrichten verbunden sind.

§. 10. [Von der gesetzlichen Erbfolge.] Die gesetzliche Erbfolge zwischen Eltern und Kindern, auch andern Familienmitgliedern, so weit dieselbe nicht durch rechtsgültige Verträge abgeändert ist, ist in allen bis zum 1sten März 1817 entstehenden Erbfällen, nach den bisherigen Gesetzen

wane bydź powinny podług przepisow prawa tego, które w czasie zawarcia umowy miało moc obowiązującą, choćby późniéj dopiero o ich dopełnienie, uchylenie lub o wynagrodzenie skarżono.

§. 8. (O Testamentach.) Wszelkie Testamenty lub inne ostateczne rozrządzenia przed 1. Marca 1817 roku poczynione, co do ich formy zupełnie uważane bydź mają podług przepisow Praw dawniejszych. Także i osnowa tychże testamentow jest ważną, jeżeli iakowoy wyraźny sakaz Prawa w czasie otwartego spadku, iéy nie jest przeciwnym. W ostatnim względzie w szeregłości nauka o zdolności ustanowionych dziedzicow do obięcia spadku oraz o części successorom prawnym koniecznie zostawic się mającéy (Pars legitima) zastosowaną bydź musi podług Praw tych, które w czasie otwartego spadku miały moc obowiązującą.

§. 9. (O ważności Testamentow własnoręcznych i przed Notaryuszami sporządzonych.) Testamenta zaś przez spadkodawców własnoręcznie pisane i podpisane, które bez zachowania innéy iakowéy dalszéy formalności uotąd były ważne, oraz i te, które przed Notaryuszem były zdziałane, tylko ieszcze przez przeciąg roku jednego, od 1. Marca 1817 roku zaczynasz, za prawowazne uważane bydź mają. Po upłynieniu tego czasu zaś, gdy inne dalsze sporządzone niezostato ważne rozrządzenie, spadek przechodzi na successorow z prawa do niego powołanych, jeżeli udowodnioném bydź nie może, iż spadkodawca przez cały ten jednoroczny przeciąg czasu naydował się w niemocności sporządzenia Testamentu podług przepisow powszechnego Prawa krajowego. W reszcie każdy chcący Testament swój iuż przed Notaryuszem zdziałany potem sądownie karać sporząpic lub w Sądzie sżozyc, ma bydź wolnym od wszelkiéy opłaty, wyiawszy iednak gotowe wydatki, które saptacie jest obowiązującym.

§. 10. (O prawnym porządku successyynym.) Prawny porządek successyiny pomiędzy rodzicami i dziećmi, i innemi członkami familinemi, o ile takowy przez prawowazne układy nie zostal odmienionym, co do wszelkich spadkow do dnia 1. Marca 1817. otworzonych

gen, nachher aber, wenn der Erblasser keine rechts-gültige Abänderungen gemacht hat, nach den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts zu beurtheilen und zu entscheiden.

§. 11. [Von dem Verhältnisse der Eheleute.] Das rechtliche Verhältniß der Eheleute, die sich vor dem 1sten März 1817 verheirathet haben, soll in Abicht der Rechte und Pflichten unter Lebenden, so wie auch der Grundstücke wegen Auseinandersetzung bei Trennung der Ehe, nach den, zur Zeit der geschlossenen Ehe bestandenen Gesetzen bestimmt werden.

Die Gründe, aus welchen eine vor dem 1sten März 1817-geschlossene Ehe von nun an für nichtig und ungültig zu erklären, oder auch zu scheiden, werden dagegen nach den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts beurtheilt, insofern sie nicht aus Thatsachen hergenommen werden, welche sich früher ereigneten, und die das damals geltende Gesetz für keinen hinreichenden Grund geachtet hat. Bei der Erbfolge, wenn sie nicht durch rechts-gültige Verträge oder testwilige Verordnungen bestimmt wird, sondern nach dem allgemeinen Recht anzuordnen ist, soll der überlebende Ehegatte die Wahl haben, ob er nach den, zur Zeit der geschlossenen Ehe geltend gewesenem Gesetzen, oder nach den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts über die Erbfolge bei vorhandener ehelicher Gütergemeinschaft, erben wolle.

§. 12. [Eheliche Gütergemeinschaft.] Bei allen nach dem 1sten März 1817 geschlossenen Ehen, soll die eheliche Gütergemeinschaft, so wie sie in dem Allgemeinen Landrechte Th. 2 Titel 1. §. 367. u. f. bestimmt ist, eintreten, insofern selbige nicht durch Verträge ausdrücklich ausgeschlossen worden ist.

§. 13. [Vom väterlichen und mütterlichen Niesbrauche.] Der dem Vater von dem Vermögen seiner Kinder nach den Vorschriften des Allgemeinen Landrechts zustehende Niesbrauch, tritt mit dem 1sten März 1817 wieder ein, wo hingegen mit diesem Tage der Niesbrauch der Mutter von dem Vermögen der Kinder, in Er-

podług dotychczasowych Praw, potem zaś, jeżeli spadkodawca żadnych nie poczynił odmian prawodzielnych, podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego uważanymi i ustanowionymi byćz powinien.

§. 11. (O stosunku prawnym pomiędzy małżonkami.) Stosunek prawny pomiędzy małżonkami, którzy przed 1. Marca 1817 związek małżeński zawarli, co do praw i obowiązków między żyjącymi, iako też co do zasad względem rozdziału majątku przy rozwiązaniu małżeństwa, oznaczonym byćz ma podług Praw tych, które w czasie zawarcia małżeństwa miały moc obowiązującą.

Przyczyny, z których zawarte przed 1. Marca 1817 małżeństwo odąd za żadne lub nieważne uznaniem albo rozwiązaniem byćz ma, rozpoznane byćz powinny podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego, jeżeli nie z takich powzięte są czynów, które dawniey już nastąpiły, i które podług ówczasowych Praw nie były uważane za powód dostateczny. Przy otworzeniu spadku, jeżeli w téy mierze prawowazne nie eksystują układy lub rozporządzenia testamentowe, lecz porządek successyny podług prawa ogólnego musi byćz urządzonym, małżonkowi przeyjącemu służyć ma wybór, czyli podług praw tych, które w czasie zawarcia małżeństwa miały moc obowiązującą lub podług przepisów, iakie w powszechném Prawie kraiowem względem porządku successynego przy zachodzącéy wspólności dóbr, są objęte, chce mieć udział z successyi.

§. 12. (O wspólności majątku między małżonkami.) Między wszyrkimi małżonkami, którzy dopiero po 1. Marca 1817. roku związek małżeński zawierają, miejsce mieć ma wspólność majątku w tym sposobie, iak takowa w powszechném Prawie kraiowem w Części drugiey Tit. I. §. 361. i następných jest oznaczoną, jeżeli takowa przez wyrazne układy nie została wyłączoną.

§. 13. (O Prawie rodziców używania przychodów z majątku swych dzieci.) Służący oycu podług przepisów powszechnego Prawa kraiowego użytek majątku dzieci jego, zaczyna się znowu z dniem 1. Marca 1817. Prawo zaś matki używania przychodów z majątku swych dzieci, w niedostatku prawowaznych

mangelung rechtsgültiger, darüber geschlossener Verträge, aufhört, insofern das Allgemeine Landrecht diesen Mißbrauch der Mutter nicht bezeugt.

§. 14. [Von den rechtlichen Folgen des unehelichen Beischlafs.] Die vor dem 1sten März 1817 gebornen unehelichen Kinder erhalten mit diesem Tage die im Allgemeinen Landrechte ihnen beigelegten Rechte, insofern ihnen solche durch die bisherigen Gesetze entzogen waren. Dagegen finden in Ermangelung eines gültigen Anerkennnisses der Vaterschaft, weder Entschädigungs-Ansprüche von Seiten der Geschwächten, noch Alimenten-Forderungen für die Zeit bis zum 1sten März 1817 von Seiten des unehelichen Kindes statt. Ist die Niederkunft nach dem 1sten März 1817 erfolgt, so werden die rechtlichen Folgen des unehelichen Beischlafs nach dem Allgemeinen Landrecht beurtheilt.

§. 15. [Von dem Verhältnisse der bauerlichen Unterthanen.] Bei der bereits erfolgten Aufhebung der Unterthänigkeit soll es verbleiben und dem gemäß das gegenwärtige Verhältniß zwischen den Gutsbesitzern und den auf ihren Gütern befindlichen nicht erblichen Bauern und Landleuten aufrecht erhalten werden, nach welchem diese Leute als völlig persönlich freie Menschen anzusehen sind, welche die ihnen vom Grundbesitzer überlassenen Grundstücke in Nutzung haben, und dafür eine bestimmte Præstaktion, gleichviel, ob in baarem Gelde, oder in Natura, oder durch Dienste, abführen. Die Art und Weise, wie das Edikt wegen der guts herrlichen und bauerlichen Verhältnisse vom 14ten September 1811 und dessen Deklaration vom 29sten Mai d. J. im Großherzogthum Posen mit Beachtung der Gerichte aller Vertheiligten, in Anwendung zu bringen sey, bleibt der Bestimmung durch eine besondere Verordnung vorbehalten.

§. 16. [Von der Verjährung.] Die Verjährung soll in denjenigen Fällen, bei welchen sie schon vor dem 1sten März 1817 vollendet gewesen ist, lediglich nach den bisherigen Rechten beurtheilt werden, wenn gleich die daraus entstandenen Befugnisse oder Einwendungen erst nachher geltend gemacht würden. In solchen Fällen aber, bei welchen die bisherige gesetzmäßige Frist zur Verjährung mit dem 1sten März 1817 noch nicht

wirksam ist, und am 1sten März 1817 noch nicht abgelaufen ist, so wird die Verjährung mit dem 1sten März 1817 vollendet, und die Befugnisse oder Einwendungen mit dem 1sten März 1817 geltend gemacht.

§. 14. (O prawnych skutkach nieprawego obcowania cielesnego.) Dzieci z nieprawego łoża spłodzone, które przed 1. Marca 1817. roku urodziły się, otrzymają z tymże dniem Prawa, w powszechnym Prawie krajowym, im nadane, o ile im takowe przez dotychczasowe prawa były odjęte. W niedostatku zaś ważnego uznania oycostwa, ani nałożnica iakowego wynagrodzenia, ani też nieprawego dziecko za czas aż do 1. Marca 1817. iakowych żądać może alimentów. Jeżeli zaś po 1. Marca 1817. nastąpił, natenczas skutki prawne nieprawego cielesnego obcowania podług powszechnego Prawa krajowego uważają się.

§. 15. (O stosunku poddanych włościan.) Przy następnym już zniesieniu poddaństwa pozostać się i stosownie do tego terazniejszego stosunku między dziedzicami dóbr ziemskich i znajdującymi się na tychże ich dobrach niedziedzicznymi chłopami i włościanami ma być nadal w mocy swęj zachowanym, według którego już włościanie iakoludzie zupełnie osobicie wolni mają być uważani, którzy z nadanych im od dziedziców gruntów, przychodów używają i za takowe pewne daniny bądź w gotowych pieniądzach; bądź in natura oddają, lub też zaciąg odrabiają — Sposób w jakim Edykt względem stosunków dziedziców dóbr ziemskich i włościan z dnia 14. Września 1811. i deklaracye jego z dnia 29. Maja r. b. w Wielkiem Xiełtwie Poznańskim z należytą na Prawa wszystkich interessowanych względnością ma być zastosowanym, rozstrawia się dalszemu oznaczeniu przez osobne wydać się mające w tęj mierze urządzenie.

§. 16. (O Przedawnieniu.) Przedawnienie w przypadkach tych, w których już przed 1. Marca 1817. było dopełnionem, iedynie podług praw dotychczasowych ma być uważanem, chociaż kto do nabytych z niego Praw lub służących mu excepcyów późniéj dopiero odwołuje się. W tych zaś przypadkach, w których oznaczone przez dotychczasowe Prawa przeciąg czasu do przedawnienia z dniem 1. Marca 1817. jeszcze nieupłynął, zastosowane

abgelaufen ist, sollen die Vorschriften des Allgemeinen Landrechts zur Anwendung gebracht werden. Sollte jedoch zur Bekendmachung einer schon vor dem 1sten März 1817 angefangenen Verjährung, im Allgemeinen Landrechte eine kürzere Frist, als nach den aufgehobenen Gesetzen, vorgeschrieben seyn; so kann derjenige, welcher in einer solchen kürzeren Verjährung sich gründen will, die Frist derselben nur von dem 1sten März 1817 an berechnen.

§. 17. [Von dem Zinsfuße.] In Absicht der Höhe der erlaubten Zinsen treten nach dem 1sten März 1817 die Bestimmungen des Allgemeinen Landrechts und der darauf Bezug habender späteren Verordnungen dergestalt ein, daß, wenn in einem früheren Vertrage höhere Zinsen verabredet worden, als die Preussischen Gesetze gestatten, von dem Tage der Wirklichkeit der letztern, der Schuldner nur zur Zahlung der erlaubten niedrigen Zinsen verpflichtet ist.

§. 18. [Von der Volljährigkeit.] Die Volljährigkeit tritt in Absicht aller derjenigen Personen, welche solche vor dem 1sten März 1817 nach den bisherigen Gesetzen noch nicht erreicht haben, erst mit dem vollendeten vier und zwanzigsten Jahre ein.

§. 19. [Von der Klassifikation der Gläubiger.] Wenn es auf eine Klassifikation der Forderungen mehrerer Gläubiger ankommt, so sind in allen Fällen, in welchen der Streit zwischen mehreren Gläubigern über das Vorzugsrecht erst nach dem 1sten März 1817 eintritt, die Vorschriften der Preussischen Gesetze, ohne Rücksicht auf die zur Zeit der Entstehung der Forderung geltend gewesenene Gesetze, zum Grunde der Entscheidung zu legen. Ist aber ein wirkliches Pfand oder Hypothekenrecht bestellt oder erworben worden, so muß der Gläubiger bei demselben geschützt werden. Gleichgestalt verbleibe den gerichtlichen, so wie den stillschweigenden oder gesetzlichen Hypotheken, ihr bisheriges Vorzugsrecht; so, daß den Pfandrechten die zweite Klasse, den Hypotheken aber die dritte Klasse der in der Allgemeinen Gerichts-Ordnung vorgeschriebenen Konkurs-Ordnung, und in diesen Klassen der locus nach der Folge, welche den Vorschriften der bisherigen Gesetze gemäß ist, gebührt, bis des von neuem zu regulirende Hypothekensachen (§. 20.) die Rangordnung der Hypothekengläubiger bestimmt haben wird.

§. 20. [Von Strafsachen.] Die im All-

bydż mają przepisy powszechnego Prawa krajowego. Gdyby jednak do dopełnienia zaczętego inż przed 1. Marca 1817. przedawnienia w powszechnem Prawie krajowem czas krótszy a niżeli w wyprawach zniesionych miał bydż przepisany, natenczas ten, który na takowem krótszem przedawnieniu zasada się, czas iego dopiero od dnia 1. Marca 1817. rachować może.

§. 17. (O procentach.) Co do ilości dozwolonych procentów, po 1. Marca 1817. zastosowane bydż mają przepisy powszechnego Prawa krajowego, i ściągające się do tego przedmiotu późniejsze urządzenia, tak iż, skoro w umowie dawniey zawartéy wyższe ustanowione zostały procenta, a niżeli Prawa Pruskie dozwalały, dłużnik tylko obowiązany jest do zapłaty niższych procentów dozwolonych.

§. 18. (O pełnoletności.) Pełnoletność co do wszystkich tych osób, które takowy przed 1. Marca 1817. podług dotychczasowych Praw ieszcze niedostały, nabywa się dopiero z skończonym dwadzieścim czwartym rokiem.

§. 19. (O klasyfikacyi wierzycieli.) Skoro idzie o klasyfikacyą wierzycieli kilku razem wierzycieli, tedy w wszystkich przypadkach, w których spór między temiż wierzycielami względem pierwszeństwa, dopiero po 1. Marca 1817. wszczyna się, przepisy Praw Pruskich, bez względu na prawa, iakie w czasie tym, z którego wierzycielność iakowa pochodzi za zasadę decyzyi wzięte bydż mają. Jeżeli zaś rzeczywisty zaitaw lub prawo hipotecane zostało ustanowionem lub nabytem, tedy wierzyciel przy takowem zachowanym bydż musi. Również zollawnie się hypotekom sądowym, iako też milczącym czyli prawnym dotychczasowe ich pierwszeństwo; tak iż prawom zastawnym klasa druga, hypotekom zaś klasa trzecia przepisano w ogólnéy ordynacyi sądowéy porządku konkursowego, i w klassach tych miejsce podług porządku w dotychczasowych przepisach prawnych ustanowionego, należy się, aż nowe uregulowanie hypoteki (§. 20.) klasyfikacyą wierzycieli hypotecznych ustanowi.

§. 20. (O prawach kryminalnych.) Zawarte w ogólném Prawie krajowem prawa karzące, o ile takowe za Rządu zeszłego nie-

gemeinen Landrecht enthaltenen Strafgesetze ebnen, insofern sie unter der vorigen Regierung nicht beibehalten worden sind, bei den, vor dem 1. März 1817 begangenen, noch nicht bestrafte[n] Verbrechen, nur alsdann angewendet werden, wenn die dadurch geordneten Strafen gelinder sind, als diejenigen, welche nach den bisherigen Gesetzen auf das vorliegende Verbrechen Statt gefunden hätten. Bei den Verbrechen aber, welche nach dem 1sten März 1817 begangen werden, treten die Vorschriften des Allgemeinen Landrechts ohne Unterschied ein.

§. 21. [Von der Gerichts-Ordnung.] Ueber die Beibehaltung des mündlichen Verfahrens in Processen, so wie über die Abweichungen der gerichtlichen Procebur von der Vorschrift der Allgemeinen Gerichtsordnung überhaupt, wird eine besondere Verordnung ergehen. Wo diese nichts abändert, tritt vom 1. März 1817 ab die Allgemeine Gerichtsordnung nebst ihrem Anhange und ihren späteren Abänderungen, Zusätzen und Erläuterungen, als Richtschnur ein, sowohl in Hinsicht der Form, als der darin enthaltenen materiellen Bestimmungen, wosin unter andern die wegen der Zulässigkeit der Beweismittel gehöret.

§. 22. [Einrichtung der Justizbehörden.] Die Justiz wird vom 1. März 1817 an verwaltet:

1) von Friedensgerichten, welchen für gewisse Angelegenheiten die Ausübung freitlicher Gerichtsbarkeit übertragen werden soll;

2) von den Landgerichten, statt der bisherigen Civiltribunale und Kriminalgerichte, jedoch in Absicht der Kriminalsachen nur zur Abfassung der Erkenntnisse. Sie bilden wechselseitig die zweite Instanz;

3) von dem Ober-Appellations-Gerichte in Posen, welches in Civilsachen in dritter Instanz, und in wichtigen Kriminalsachen auf die geführte weitere Vertheidigung erkennt, und

4) von Inquisitoriaten, als untersuchenden Behörden.

Die bisherige Veranlassung, nach welcher keine Exemption vom Gerichtstande und keine Patrimonialgerichtsbarkeit statt findet, wird beibehalten.

§. 23. [Geistliche Gerichte.] Die geistliche Gerichtsbarkeit soll vom 1. März 1817 in

zostały w mocy swęy zachowane, do występów przed 1. Marca 1817. popełnionych, a jeszcze nieukaranych, wtenczas tylko przytósowane być mogą, skoro ustanowione w nich kary są łagodniejsze, aniżeli te, któreby podług praw dotychczasowych do iakowęy zbrodni: musiały być zastosowane. Co do tych zaś występów, które po 1. Marca 1817. popełniano się, zastosowane być mają bez różnicy przepisy powszechnego Prawa krajowego.

§. 21. (O postępowaniu sądowem.) Względem dalszego zachowania ufnęy w processach rozprawy, iako też względem odmian przepisów powszechnęy ordynacyi sądowęy co do postępowania sądowego w ogólności, osobne wydanem będzie urządzenie. W częm urządzenie to różnego niepostanowi postępowania, powszechna ordynacya sądowa wraz z ięy dodatkiem i późniejszymi odmianami, dodatkami i objaśnieniami, ma służyć za prawidło tak co do formy, iako też co do zawartych w nich przepisów materyi prawa dotyczących się, do których także należą między innemi przepisy względem dopuszczenia dowodów.

§. 22. (O organizacyi Władz sądowniczych.) Sprawiedliwość wymierzana będzie od 1. Marca 1817. roku:

1) Przez Sądy Pokoju, którym dla pewnych przedmiotów poleconą będzie iurysdykcyasporna.

2) Przez Sądy ziemiańskie, w miejsce dotychczasowych Trybunałów Cywilnych, Sądów kryminalnych, iadnakże względem spraw kryminalnych, tylko co do wydawania wyroków. Sądy te drugą nawzajem względem siebie stanowią Instancję.

3) Przez Naywyższy Sąd Appellacyjny w Poznaniu, który wspieraćach cywilnych w Instancyi trzeciej, a w ważnych sprawach kryminalnych na założoną dalszą obronę wyrokować będzie.

4) Przez Inkwizytorjaty, iako, Władze indagacyjne. Dotychczasowe urządzenie, podług którego żadna exempcyja od zwyczajnego Sądu, oraz żadne Sądownictwo Patrymonialne miejsca nie ma, nadal zachowuje się.

§. 23. (O Sądach Duchownych) Jurysdykcyas Duchowna od dnia 1. Marca 1817. znówu

der Art wieder ausgesetzt werden, wie solche vor der Abtretung der Provinz nach Unserm frühern Verordnungen bestand.

§. 24. [Wegen Einrichtung der Gerichte wird der Justiz-Minister Befugungen erlassen.] Unser Justiz-Minister ist beauftragt, hiernach wegen Einrichtung der Justiz-Behörden die nöthigen Verfügungen mit Unserer Genehmigung zu erlassen, und dabei für die angemessene Wiederanstellung oder Versorgung aller vorgedachten unbescholtenen Justiz-Bedienten zu sorgen.

§. 25. [Depositat-Wesen.] In Absicht der Depositatgeschäfte sollen nach wie vor, die Vorschriften der Allgemeinen Depositatordnung vom 15ten Dezember 1783. zur Anwendung gebracht werden.

§. 26. [Hypotheken-Wesen.] Das Hypothekenwesen soll wieder nach den Grundsätzen der Hypotheken-Ordnung vom 20sten Dezember 1783. eingerichtet werden, und darüber besondere Verfügung ergeben.

§. 27. [Vormundschafts-Wesen.] Das Vormundschafts-Wesen ist nach dem 1sten März 1817. wieder ganz den Vorschriften Unserer Gesetze gemäß einzurichten.

§. 28. [Die Geschäfte der Civilstaats-Beamten hören auf.] Die Obliegenheiten und Verbindungen der, nach der vorigen Verfassung angestellten Civilstaats-Beamten, hören mit dem 1sten März 1817 auf, und in Absicht der Beglaubigungen der Geburten, Verheirathungen und Sterbefälle, treten die Vorschriften Unserer Gesetze ein.

§. 29. [Stempelwesen und Spertel-Wesen.] Die Preussischen Stempelgesetze sind bereits eingeführt, und damit hat es sein Verwenden.

Ueber die Anwendung der unterm 23ten August vorigen Jahres publicirten allgemeinen Gebühren-Taxen auf die Gerichte, Justiz-Commissarien und Notarien des Großherzogthums Posen, werden aber besondere Bestimmungen in der schon oben §. 21. vorbehaltenen besondern Verordnung ergeben.

§. 30. [Vom Verfahren in Kriminal-Sachen.] Das Verfahren in Kriminal-Sachen richtet sich nach den Vorschriften der Kriminalordnung vom 11ten Dezember 1805 und den dieselbe abändernden, ergänzenden und erläuternden Bestimmungen, mit der Einschränkung, daß diejenigen Anord-

wtym sposobie ma być wykonywaną, w jakim takowa przed ustąpieniem téy Przewincyi podług dawniejszych urzędzeń Naszych mieścić mała.

§. 24. (Względem organizacyi Sądów, Minister Sprawiedliwości wyda rozporządzenie.) Nasz Minister Sprawiedliwości poleca sobie ma wydanie stosownych do tego dalszych za poprzedniem Naszém potwierdzeniem rozporządzeń względem organizacyi Władz Sądowniczych, przy czém na to względ mieć będzie, aby dotychczasowi Urzędnicy, którzy urzędowanie swe bez nagany sprawowali, znowu byli umieszczonemi lub w inny sposób opatrzeni.

§. 25. (O Depozytach.) Względem czynności depozytalnych przepis ogólny ordynacyi depozytalnej z dnia 15. Grudnia 1783, mają służyć nadal iak przedtém za prawo.

§. 26. (O Hypotekach.) Hypoteka znowu podług zasad ordynacyi hypotecznej z dnia 26. Grudnia 1783. urządzoną być ma, względem czego osobne wydziało rozporządzenie.

§. 27. (O Opiece.) Opieka od dnia 1. Marca 1817 znowu zupełnie podług przepisów Praw Naszych ma być urządzoną.

§. 28. (Czynności Urzędników stanu cywilnego ustają.) Obowiązki i czynności Urzędników stanu cywilnego podług dotychczasowy organizacyi ustanowionych, ustają z dniem 1szym Marca 1817, a co do sprawdzenia urodzeń, małżeństw i przypadków śmierci, zastosowano znowu być mają przepisy Praw Naszych.

§. 29. (O ustawie stęplowey i szportlowey.) Prawa stęplowe Pruskie iuz zostały zaprowadzone, i przytém nadal pozostać się ma. Względem zastosowania zaś publikowanych iuz pod dniem 23. Sierpnia r. s. ogólnych tax należności, do Sądów, Justyc-Komisarzy i Notaryusów w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, osobne wydane będą przepisy w zastrzeżonem iuz wyżey w §. 21. oddzielnem urzędzeniu.

§. 30. (O postępowaniu w sprawach kryminalnych.) Dla postępowania w sprawach kryminalnych, służyć mają za prawo przepisy ordynacyi kryminalnej z dnia 11go Grudnia 1805 r. i wydane późniy oznaczenia powyższe przepisy zmieniające, uzupełniające i objaśniające, z tém ograniczeniem, iż urządzenia te zastosowane być nie mogą, które przez szczegól-

nungen nicht zur Anwendung kommen, welche durch die besondere Verfassung des Großherzogthums ausgeschlossen worden. Dahin gehören die Festsetzungen wegen des Gerichtstandes bei Ober- und Untergerichten, und die nicht statt findende subsidiarische Verpflichtung der Kammereien und Gutsbesitzer zur Entrichtung unerlässlicher Kriminalkosten.

Wir befehlen allen Unseren Unterthanen, Unsern Gerichten und übrigen Beamten im Großherzogthum Posen, sich nach den Bestimmungen dieses Patents in allen Punkten genau zu achten.

Urkundlich unter Unserer höchstselgenhändigen Unterschrift und Beidrückung Unseres größern Königl. Insignes.

Gegeben Berlin, den 9ten November 1816.

Friedrich Wilhelm.

C. F. v. Hardenberg, Kircheisen, Bülow,
v. Schuckmann, W. F. z. Wittgenstein,
Boyer.

wird hierdurch zu Jedermanns Achtung und Wissenschafft öffentlich bekannt gemacht.

Posen, am 30sten November 1816.

Königl. Ober-Appellations-Gerichts-
Vice-Präsident, und Commissarius zur
Organisation der Justiz im Großherzog-
thum Posen.

v. Schönemark.

na organizacją Wielkiego Xięstwa Poznańskiego wyłączone zostały. Do tych należą postanowienia względem forum przy Sądach wyższych i niższych, i uchylony subzdyjarny obowiązek kass mieyskich i dziedzicow dóbr ziemianskich do opłacania koniecznych kosztów kryminalnych.

Rozkazujemy i zalecamy wszystkim Naszym poddanym, Sądom Nassym i innym Urzędnikom w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, aby się do przepisów niniejszego Patentu we wszystkich jego szczegółach ściśle stosowali.

Dla większej wiary niniejszy Patent własnoręcznie podpisaliśmy i większą pieczęcią Naszą Królewską stwierdzić rozkazaliśmy.

Dan w Berlinie dnia 9. Listopada 1816

podpissano: FRIEDRICH WILHELM.

C. Fr. Hardenberg, Kircheisen, Bülow,
v. Schuckmann, W. X. z. Wittgenstein,
Boyer.

podaje się niniejszemu do wiadomości publicznej, w celu stosowania się do niego.

w Poznaniu, dnia 30, Listopada 1816.

Królewski Vice-Prezes Najwyższego
Sądu Appellacyjnego i Organizator
Sądownictwa w W. Xięstwie Po-
znańskiem

Schönermark.

Polizei = Angelegenheiten.

Bestellungen des Amtsblatts, Jahrgang
1817. betreffend.

Um die Zahl der für das Jahr 1817 abzubrückenden Amtsblatts-Exemplare bestimmen, und hiernach die Druckerei anweisen zu können, wird ein jeder, der das Amtsblatt noch nicht hält, den Jahrgang 1817. desselben aber zu lesen wünscht, hierdurch aufgefordert, darauf bis zum 24sten Dezember d. J. bei dem k. k. Königl. Postamt Bestellung zu machen. Wird dieses unterlassen,

Względem zamówienia Dziennika
Urzędowego na rok 1817.

W celu ustanowienia ilości exemplarzy Dziennika urzędowego na rok 1817 wydrukować się mających, i wydania podług tego potrzebnych rozporządzeń do Drukarni, wzywamy niniejszemu każdego, który Dziennika urzędowego jeszcze nieczyta, a na rok 1817 tenże mieć życzy, aby się w tój mierze do dnia 24. Grudnia r. b. do tutejszego Królewskiego Urzędu Pocztowego zgłosił. W przypadku zaniedbania tego łatwo przypadek na-

so dürfte leicht der Fall eintreten, daß späteren Bestellungen nicht entsprochen werden kann.

Bromberg, den 17ten November 1816.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Verbot des Fahrens ohne Deichsel.

Das Fahren ohne Deichsel, besonders in Schlitzen, wird hiedurch in Erwägung des Nachtheils der hieraus sowohl für die Fahrennden selbst, als für andre entstehen kann, bei einer Polzeistrafe von 12 ggr. bis 5 Rthl., oder verhältnismäßiger Leibesstrafe untersagt, und es wird den Polizeibehörden zur Pflicht gemacht, ernstlich darüber zu wachen, daß dem Verbot nicht entgegen gehandelt, und die Frevler zur verordneten Ahndung gezogen werden. Im Falle eines durch die Uebertretung dieses Verbots entstandenen Schadens ist der Kontravenient dem betreffenden Gerichte zur Veranlassung des gesetzlichen Verfahrens anzugehen.

Bromberg, den 3ten Dezember 1816.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Betrifft die Einsendung der Criminal- Tabelle.

In der Verfügung vom 7ten November d. J. Amtsblatt No. 47. Seite 527. ist ad 4. durch einen Druckfehler der erste Termin zur Einsendung der von den Königlichen Domainen, und Intendantur, Ämtern und städtischen Polizei-Behörden anzufertigenden Criminal-Tabellen statt auf den 6ten Januar auf den 6ten December bestimmt. Sämmtliche Polizei-Behörden werden hierauf aufmerksam gemacht, mit der Anweisung die Criminal-Tabelle nicht den 6ten December, sondern den 6ten Januar und so weiter, wie in der Eingangs erwähnten Amtsblatt, Verfügung vergeschrieben worden, an die Königlichen Landrätlichen Ämter prompt einzufenden.

Bromberg, den 13ten December 1816.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

stąpić może, że późniejszy ogłoszenie się na żaden niezastąpić względu.

Bydgoszcz, dnia 17. Listop. 1816.

Król. Pruska Regencya.
Widział Pierwszy.

Zakaz jeżdżenia bez dyszla.

Jeżdżenie bez dyszla szczególnież saniami, zważając niebezpieczeństwo tak dla jeżdżących iakoteż innych stąd wyniknąć mogące, pod karą opłaty policyinney dgr. 12 do tal. 5, lub srosowną cielesną ninieysiem zakazuemy, Władze zaś policyine obowiązujemy, aby ściśle nad tym czuwały, iżby wbrew zakazowi temu niepostępowano, i na przestępców postanowiona kara wymierzona została. W razie wyniknięcia szkody z przestąpienia zakazu tego pochodzącej, ma być kontrawenient właściwemu Sądowi koncem przedsięwzięcia przeciwko niemu prawnych środków, wskazany.

Bydgoszcz, dnia 3. Grudnia 1816.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Względem nadesłania tabell krymi- nalnych.

W urzędzeniu z dnia 7. Listopada r. b. Nro. 47. na stronicy 527. umieszczonem, został przez omyłkę druku pierwszy termin do nadesłania tabell kryminalnych przez Królewskie Urzędy ekonomiczne i intendanturalne tudzież Władze policyino-mieyskie sporządzić się mających, zamiast na dzień 6. Stycznia na 6. Grudnia przeznaczony. Zwracamy przeto wszystkich Władz policyinych na to uwagę z tém zaleceniem, aby tabelle kryminalne nie dnia 6. Grudnia, lecz dnia 6go Stycznia i tam dalej iak urzędzeniem w Dzienniku urzędowym na wstępie rzeczonym przepisano, do Królewskich Radzców ziemiańskich punktualnie przesyłały.

Bydgoszcz, dnia 13. Grudnia 1816.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Finanz = Angelegenheiten.

Betrifft die Stempelung der Kalender.

Um den Debit der in Gefolge der Verordnung vom 10ten Januar 1811. von der Kalender-Deputation herauszugebenden Kalender möglichst zu sichern, auf der andern Seite aber auch mittelbar dahin zu wirken, daß der Kalender zu einem die Bildung der untern Klassen befördernden, ihre Meinung berichtenden und leitenden Volksbuche erhoben werde, bestimme ich auf Ihren in dem Bericht vom 17ten v. Mts. Mir deshalb gemachten Vortrag, daß

1. von allen bei Privatverlegern im ganzen Umfange der Monarchie herauskommenden inländischen Kalendern, und zwar:

- a) Volkskalendern
 - für jedes Exemplar eines Quart-Kalenders 1 ggr. 6 pf.
 - für jedes Exemplar eines Oktav- und Schreibkalenders 1 — —
 - für jedes Exemplar eines Sebez- und Tafelkalenders — 6 —
- b) Luxus-Kalendern
 - für jedes Exemplar 4 — —

2. von ausländischen Kalendern

- a) Volkskalendern
 - für jedes Exemplar eines Quart-Kalenders 3 — —
 - für jedes Exemplar eines Oktav- und Schreibkalenders 2 — —
 - für jedes Exemplar eines Sebez- und Tafelkalenders 1 — —
- b) Luxus-Kalendern
 - für jedes Exemplar 8 — —

an Stempel bezahlt werden sollen. Die Vorschriften des gedachten Kalender-Edikts vom 10ten Januar 1811. müssen übrigens aufs strengste befolgt werden, und darf hiernach namentlich Niemand innerhalb Landes, ohne Genehmigung der Kalender-Deputation und ohne die Manuscripte der Censur unterworfen, auch die Titelblätter der einzelnen Exemplare zur Stempelung an sie eingeschickt zu haben, Volkskalender verlegen, kein zum Buchverlag und Buchhandel berechtigter Jantländer aber Luxuskalender herausgeben, oder fremde Kalender absetzen, wenn er nicht zuvor erstere im Manuscript an die Kalender-Deputation, letztere hingegen der Bezirks-Regierung zur Censur ein-

Względem stepłowania kalendarzy.

Abby pokup kalendarzy stosownie do urzędzenia z dnia 10. Stycznia 1811. roku przez Deputacyą kalendarzy wydawcą się mających, ile możności zapewnić, z drugiey zas strony, pośrednio do tego się przytożyć, iżby kalendarz do oświecenia niższey klasy ludu zmierzająca, tudzież mniemania iey sprawdzająca i objaśniająca stał się księgą, stanowiącą wniosek iego w raporcie z dnia 17. m. z. do mnie uczyniony, że:

1. od wszystkich kalendarzy u kupców prywatnych w całej Monarchii wychodzących, mianowicie:

- a) kalendarzy powszechnych
 - za każdy exemplarz kalendarza in quarto dgr. 1. fen. 6.
 - za każdy exemplarz kalendarza in octavo lub piśmienny — 1. — —
 - za każdy exemplarz kalendarza in sexdecimo i tabliczny — 6. — —
- b) Kalendarzy zbytkowych
 - za każdy exemplarz — 4. — —

2. Od kalendarzy zagranicznych mianowicie:

- a) Kalendarzy powszechnych
 - za każdy exemplarz kalendarza in quarto dgr. 3.
 - za każdy exemplarz kalendarza in octavo i piśmienny — 2
 - za każdy exemplarz kalendarza in sexdecimo i tabliczny — 1.
- b) Kalendarzy zbytkowych
 - za każdy exemplarz — 8.

od itępla płacone byćdź powinno.

Nakoniec przepisy namienionego edyktu kalendarzowego z dnia 10. Stycznia 1811. ściśle zachowane byćdź powinny, i nikt podług nich wewnątrz kraiu, bez zezwolenia Deputacyi kalendarzy i podania do censury rękopism, tudzież bez przestania do nię kart intytulacyjnych pojedynczych exemplarzy, kalendarzy powszechnych wydawac niema prawa, niemnięj żaden krajowiec do sprzedaży i handlowania książkami upowazniony, pod karą konfiskacyi kalendarzy niestęplowanych i zaspokojeniem poczwórney ilości kupna,

gesandt, und jedes innerhalb Landes zu verkaufende Exemplar von jener wie von dieser zur gesetzlichen Stempelung gebracht hat, bei Vermeidung der durch das Edikt bereits festgesetzten Strafe der Konfiskation der ungestempelten Kalender und der Entrichtung des vierfachen Betrages der unanzugehenden Gebühren.

Die gebachte Stempelung soll übrigens bei den inländischen Inraskalendern, so wie auch bei dergleichen Volkskalendern auf den Uebelblättern durch die Kalender-Deputation, bei den ausländischen Kalendern ohne Unterschied aber durch die Provinzial-Steuer-Erheber, bewirkt werden, und will ich zugleich, da häufig auch Privatpersonen zu ihrem eigenen Gebrauch unmittelbar aus dem Auslande Kalender zu beziehen pflegen, die den Buchverlegern und Buchhändlern in Rücksicht solcher Kalender auferlegten Verpflichtungen, ausdrücklich auf jene Privatpersonen mit ausdehnen, und zwar der Kontrolle wegen, in der Art, daß jeder von diesen die bezogenen Kalender sofort beim Empfange dem nächsten Steueramte überliefern muß, welches sodann die Censur und Stempelung zu veranlassen hat.

Karlsbad, den 30sten August 1816.

(gez.) Friedrich Wilhelm.

An

den Staats- und Finanz-Minister
Grafen v. Bülow.

Das hohe Ministerium der Finanzen hat in Gemäßheit der vorstehenden allerhöchsten Kabinets-Ordre mittelst Verfügung vom 21sten v. M. bestimmt, daß die vom Auslande eingehenden Kalender von dem ersten berührten Grenz-Zoll-Amt entweder mit Besondereit dorthin, wo diese Bezeichnung Art eingeführt ist, an die Königl. Regierung desjenigen Departements, für welches sie bestimmt sind, eingesandt, oder, wo dies nicht der Fall ist, doch die Regierung durch das Grenz-Zoll-Amt vom Einzuge der Kalender benachrichtiget werden soll, welche sie dann, nachdem sie sich bei Durchsicht derselben überzeugt hat, daß sie nichts Anstößiges, oder dem Publico Nachtheiliges enthalten, ihrer Hauptkasse zur Stempelung und Verabfolgung an den Empfänger übergeben wird.

Was die erhobenen Straf-Gefälle bei unersaubter Einbringung von Kalendern betrifft, so wird darüber von jedem Spezial-Amt ein besonderes Register geführt, und sind die Beträge mit den

Kalendarszytlichen zu verzeichnen, als ob es sich um die Verabfolgung derselben handelte, und die Beträge, welche bei der Verabfolgung derselben an den Staat zufließen, sind in demselben Register zu verzeichnen, und die Beträge, welche bei der Verabfolgung derselben an den Staat zufließen, sind in demselben Register zu verzeichnen.

Zytkowe kraiove iakotež powszechnie kalendarze, Deputacya kalendarszy na kartach intytulasyjnych, zagraniczne zaś kalendarze bez różnicy, poborcy prowincjonalni śpiewowac powinni, niemniej gdy osoby prywatne często dla własnego użytku bezpośrednio z zagranicy kalendarze sprowadzać zwykły, przeto obowiązki na kupujących i handlujących księżkami względnie takowych kalendarszy włożone, na powyższy rzeczony osoby co do kontroli wyraznie w ten sposób rozciągnięte mieć chcę, że każda z tych osób sprowadzone kalendarze zaraz za odebraniem onych najbliższemu Urzędowi poborowemu, koncem przedsięwzięcia przez niego potrzebnych środków względem censury i śpiewowania, dostawić powinna.

Karlsbad, dnia 30. Sierpnia 1816.

(podp.) FRYDRYCH WILHELM.

Do

Ministra Stanu i Finansów
Hrabiego de Bülow.

Stosownie przeto do powyższego najwyższego gabinetowego rozkazu, wysokie Ministerium Finansów urządzeniem z dnia 21. m. s. postanowiło, że kalendarze z zagranicy wchodzące, przez najpierwszy Urząd celno-graniczny albo za kwitami konwojowemi, tam gdzie sposób zaświadczeń tych jest wprowadzony, do Królewskiej Regencyi Departamentu tego, do którego przeznaczone są, przesłane być mają, lub gdzie niema takowego zwyczaju, Urząd celno-graniczny o nadejściu onych Regencyi doniesić powinien, która je potem po przekonaniu się, że nie nieprzystojnego i publiczności szkodliwego nie zawierają, główny swęć kassie do śpiewowania i odstania odbierającemu odda.

Co się zaś tycze opłat karalnych przy niedozwolonym wprowadzaniu kalendarszy, w tej mierze każdy specjalny Urząd rejestru szczerze prowadzić będzie, dochody zaś z kalendarszami konfiskowanymi od 4. do 4.

konfirirten Kalendern von 4 zu 4 Monaten zur weiteren Beförderung an die Königl. Kalender-Deputation in Berlin anhero einzufenden.

Diese Allerhöchsten und Höchsten Bestimmungen werden in Verfolg der Verfügung vom 10ten August d. J. Amtsblatt No. 33. Seite 373. hievort mit zur allgemeinen Kenntniß gebracht und den betreffenden Behörden die genaueste Befolgung derselben empfohlen.

Bromberg, den 12ten November 1816.

Königl. Preuß. Regierung.

Zweite Abtheilung.

Portofreiheit der Briefe, Paquete und Gelder, welche die indirekte Steuer- und Stempel-Verwaltung betreffen.

Nach einer Uebereinkunft des Königl. Finanz-Ministeriums mit dem Königl. General-Post-Amt sollen, vom 1sten Januar k. J. ab, in dem Großherzogthum Posen alle Briefe, Paquete und Gelder der indirekten Steuern gegen das dafür zur General-Post-Kasse bestimmte jährliche Pauschquantum portofrei durch die Post befördert werden, sobald die Schreiben die „Rubrike“ Herrschaftliche Steuerfachen und Gelder führen und mit einem öffentlichen Siegel beglaubigt sind.

Eben so ist den Utensilien und rohen Stempeln, Schreib- und Druckmaterialien unter gleichen Bedingungen die Portofreiheit zugestanden worden, jedoch dürfen die an einem Posttage abgehenden Paquete nicht über zweihundert Pfund schwer seyn.

Sämmtliche hiebei interessirende Behörden werden angewiesen, sich hiernach genau zu achten, und besonders nicht Paquete, welche Utensilien und Materialien enthalten, über 200 Pfd. schwer an einem Posttage zu versenden, indem der höhern Bestimmung gemäß, unter keinen Umständen irgend eine Porto-Ausgabe für dergleichen Sachen in Rechnung passiren oder vergütet werden kann.

Bromberg, den 21sten November 1816.

Königl. Preuß. Regierung.

Zweite Abtheilung.

miesięcy do dalszego przedsięwzięcia środków Królewskię Deputacyi kalendarjy w Berlinie przestane byđz maį.

Stósbownie przeto do urzřdzenia z dnia 10. Sierpnia r. b. w Dzienniku urzřdowym No. 33. na stronnię 373. umieszczonę, nasywższe postanowienia te do wiadomosci publicznej podaemy, wlaściwym zaś Wiadom ścięte załósowanie onych polecamy.

Bydgoszcz, dnia 12. Listopada 1816.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Pierwszy.

Względem uwolnionych portoriów od listów, pakietów i pieniędzy wydziału podatków niestających i siępla tyczących się.

Za zniesieniem się Król. Ministerjum Finansów z Król. generalnym Urzędem pocztowym, maį byđz w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem od dnia 1. Stycznia r. p. począwszy, wszystkie listy, pakiety i pieniądze wydziału podatków niestających tyczące się, pocztę przesyłane za opłatę pewnego quantum rocznego do Kassy generalnej pocztowej, wolne od portoriów, skoro na pismach rubryki: „interes rządowy podatkowy i pieniężny“ znajdować się, i pieczęcią publiczną poświadczone będą.

Pod podobnemi warunkami uwolnione zostały od portoriów utensylia, stępel niężywany, materyaly piśmienne i drukowane, z tém wszystkiem pakiety w dniu pocztowym odchodzące nad funtów dwieście ważyć niepowinny.

Zalecamy przeto wszystkiem interessowanym Władzom, aby się do tego ścięle stosowały, szczególnię zaś pakietów utensylia i materyaly w sobie zawierających, a nad 200 funtów ważących, iedną pocztą ratem nieprzesyłały, gdyż stósbownie do postanowienia Władzy wyższej, pod żadnym pozorem opłata portoryi za tym podobne rzeczy, porachowaną lub wynagrodzoną niebędzie.

Bydgoszcz, dnia 21. Listopada 1816.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Drugi.

Militair = Angelegenheit.

Die Vergütung der aus dem Kriege von 1813 herrührenden Forderungen an die Kaiserl. Russische Krone betreffend.

Nach einer, zur Kenntniß des Königl. Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten gekommenen Anzeige des Kaiserl. Russischen General-Lieutenanten und General-Intendanten, Herrn v. Cancrin, wenden sich häufig Preuß. Unterthanen mit ihren aus dem Kriege von 1813 herrührenden Forderungen an die Kaiserlich Russische Krone zur Geltendmachung derselben unmittelbar an ihn, statt ihre Ansprüche entweder durch die vorgesezte Provinzial-Dehörde, oder aber bei der Kaiserlich Russischen Liquidations-Kommission zu Königsberg in Preußen in Anregung zu bringen.

Da nun diejenigen, welche diesen ordnungswidrigen Weg einschlagen, auf die Berücksichtigung ihrer Anträge von Seiten des Kaiserlich Russischen Hofes nicht zu rechnen, sondern nach der Erklärung des Herrn v. Cancrin sogar zu gewärtigen haben, daß ihre dennoch bei demselben eingehenden Gesuche uneröffnet auf ihre Kosten zurückgeschickt werden, so faden wir uns im Auftrage des Königl. Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten veranlaßt, hierdurch bekannt zu machen: daß alle Ansprüche auf Forderungen aus dem Kriege von 1813 an die Kaiserlich Russische Krone entweder auf dem geordneten Wege durch die vorgesezte Provinzial-Dehörde geltend gemacht, oder aber die darauf Bezug habenden Anträge an die Kaiserlich Russische Liquidations-Kommission in Königsberg in Preußen gerichtet werden müssen, welche letztere, der von der Kaisers von Rußland Majestät erteilten Instruktion zufolge, sich der sorgfältigen Prüfung dieser Ansprüche unterziehen wird.

Hierbei müssen wir aber zur Vermeidung aller Mißverständnisse ausdrücklich bemerken:

1. daß die Forderungen der Einsassen des Großherzogthums Posen an die Kaiserlich Russische Krone aus der Zeit vor dem 1sten Junij 1815 also während der Herzoglich Warschawischen Per-

Względem wynagrodzenia pretensyi do Rządu Cesarsko-Rossyiskiego z lat wojennych 1813 pochodzących.

Podług doniesienia przez Cesarsko-Rossyiskiego Generata Leytenanta i generalnego Intendanta JW. Kankryn K. olewskiemu Ministeriumu interessów zagranicznych uczynionego, udaia się często poddaia prucey z pretensyami swemi z lat wojennych 1813 do Rządu Cesarsko-Rossyiskiego pochodzącemi, w celu odzyskania zaspokoienia onych, bezpośrednio do niego, zamiast podawania pretensyi swych albo przez przełożoną Władzę Prowincyi, lub też udania się w tøy mierze do Kommissyi likwidacyinēy Cesarsko-Rossyiskiy w Królewcu.

Gdy zaś ci, którzy w brew postanowieniu w tøy mierze wydanemu, postępuia, na względ ich wniosków z strony dworu Cesarsko-Rossyiskiego rachować niemoga, ale raczy podług oświadczenia JW. de Kankryn spodziewać się maia, że nadchodzące do niego prośby, nieotworzone na koszt podaiących zwrócone zostana, w skutek przeto zalecenia Królewskiego Ministeriumu interessów zagranicznych, powodowani się bydz wiadiemy, podać ninieyszēm do wiadomości: że wszystkie pretensye z lat wojennych 1813 do Korony Cesarsko-Rossyiskiy pochodzące, albo drogą przyzwoitą przez Władzę prowincyonalną przełożoną, ważnemi uczynione, lub też wnioski w tøy mierze do kommissyi likwidacyinēy Cesarsko-Rossyiskiy w Królewcu w Prnsiech podane bydz powinny, która to ostatnia stósownie do instrukcyi przez Nysyiasnieyszego Cesarza Rossyi wydaney, dokładnem roztrząsaniem pretensyi tych satrudai się.

Przytēm w celu zapobieżenia wszelkiem nieporozumieniom, wyraznie namieniamy:

1. że pretensye mieszkanców, Wielkiego Xięstwa Poznańskiego do korony Cesarsko-Rossyiskiy z czasu przed 1. Czerwca 1815 a zatem z czasu Rządu Xięstwa Warszawskiego pochodzące, przed Kommissyą likwidacyiną

glerung bei der Kaiserlich Russischen Liquidations-Kommission zu Königsberg nicht liquidirt werden dürfen, sondern nach unserer Verfügung vom 23. Oktober d. J. Amtsblatt de 1816. No. 44. S. 500 — 502 abgesondert zu behandeln sind.

2. daß ferner die Forderungen an die Kaiserlich Russische Krone seit dem 1sten Juni 1815, insofern es noch nicht geschehen, bei uns anzubringen sind, damit wir solche der nachgedachten Kommission zugehen lassen können, und endlich

3. daß mithin nur solche Individuen sich mit ihren Forderungen nach Maßgabe obiger Bestimmung an die gedachte Kommission unmittelbar wenden dürfen, die als Preussische Unterthanen vor dem 1sten Juni 1815. Leistungen für Rechnung der Kaiserlich Russischen Krone bewirkt haben, und gegenwärtig in unserm Departement wohnhaft sind, wenn sie nicht die Vermittelung ihrer vormaligen Provinzial- Behörde in Anspruch nehmen wollen.

Bromberg, den 28ten November 1816.
Königlich Preussische Regierung.
 Erste Abtheilung.

Cesarsko-Rossyiską w Królewcu likwidowane bydz niemaią, lecz podług urzadzania naszego z dnia 23. Października r. b. w dzienniku urzędowym z roku 1816 No. 44 na stronnicy 500 — 502 umieszczonogo, iako odosobnione uważane bydz powinny,

2. Daléy że pretensye do Korony Cesarsko-Rossyiskiey od dnia 1. Czerwca 1815, skoro to się ieszcze niestało, do nas, w celu przestania onych rzeczonéy Kommissyi, podane bydz powinny, i nakoniec

3. że te tylko osoby, z pretensyami swemi podług powyższego ustanowienia do rzeczonéy Kommissyi bezpośrednio udać się maią, które iako prasy poddani przed 1. Czerwca 1815 ciężary na rachunek korony Cesarsko-Rossyiskiey ponosily, i teraz w Departamencie naszym mieszkaią, ieżeli za pośrednictwem byłych ich Władz prowincjonalnych postąpić sobie niebcą.

Bydgoszcz, dnia 28. Listopada 1816.
Król. Pruska Regenoya.
 Wydział Pierwszy.

Geistliche Angelegenheiten.

Wegen Leistungen diesseitiger Einwohner an Geistliche und Kirchen im Königreiche Polen.

Es sind im Königreiche Polen bei Strafe einer doppelten Abführung alle baare Zahlungen und alle Natural-Leistungen sistirt worden, welche bisher den dazigen Einwohnern an diesseitige Geistlichen und Kirchen oblagen.

Diese Verfügung macht eine ähnliche in Rücksicht der Leistungen notwendig, zu welchen bisher die hiesigen Einwohner an Kirchen und Geistliche des Königreichs Polen verpflichtet waren.

Indem ich diese Verfügung für die gesammte Einwohner des Großherzogthums Posen hiesmit ausdrücklich erlasse, bemerke ich zur Vernehmung der bei dieser Angelegenheit interessirten Individuen und Korporationen, daß ich heute Sr. Excellenz dem Herrn Statthalter des Königreichs Polen den Vorschlag mache, über eine zweckmäßige Tren-

Względem uiszczanych opłat duchownym i kościołóm w Królestwie Polskiem przez tuteyszych mieszkańców.

Wszystkie opłaty w gotowiznie i wszystkie dostawy naturalne, z których się dotychczas mieszkańcy Królestwa Polskiego tuteyszym Duchownym i kościołóm uiszczaić obowiązani byli, przez Rząd Królestwa Polskiego pod karą opłacenia podwójnéy ilości, zakazane zostały.

Urządzenie to w względnie dostaw, które dotychczas mieszkańcy tuteysi do kościołóm i duchownych w Królestwie Polskiem ponosić obowiązani byli, przedsięwzięcia podobnych z strony naszéy wymaga środków.

Uwiadomiając przeto ninieyszem o urzadzieniu tém wszystkich mieszkańców Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, naniemiam przy tém: że w dniu dzisieyszym do JW. Namieśtnika Królestwa Polskiego uczynilem wniosek, aby względem stosownego rozdzielienia

nung der durch die Grenze getheilte Kirchspiele mit mir in Kommunikation zu treten, bis der hierauf zu erwartende Beschluß Unserer beiden erhabenen Souverainen erfolgt, die alten bestehenden Verhältnisse fortdauern zu lassen und die ergangenen Inhibitorkten wieder aufzuheben.

Posen, den 7ten Dezember 1816.

Königl. Preuß. Ober-Präsident des
Großherzogthums Posen
(gez.) Zerbani di Sposetti.

parafiów granicą przedzielonych, w komunikacyą zemną wszedł, niemniéy dopóki w téy mierze oczekiwana decyaya obóh naszych Nayaśnieyszych Panów nienastąpi, znaydujące się dawne stosunki w swym trybie pozostawił i wysłał rozkazy cofnął.

Poznan, dnia 7. Grudnia 1816.

Król. Pruski Naczelný Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.
(podp.) Zerbani di Sposetti.

Ein Königl. Hohes Ministerium des Innern hat sich veranlaßt gefunden, nater dem 28ten October d. J. die sämmtlichen Herren Geistlichen und geistlichen Behörden aller Konfessionen in sämmtlichen Königl. Preuß. Staaten darauf aufmerksam zu machen: daß sie nicht nur befugt, sondern auch verpflichtet sind, zu verhüten, daß bei der Taufe den Kindern nicht unschickliche oder anstößige Taufnamen beigelegt werden, und wenn dera gleichen von unverständigen oder leichtfertigen Eltern verlangt würden, sie damit ganz unbedenklich zurückzuweisen.

Es soll vielmehr bei der Taufe eines Kindes nur die Beilegung solcher Namen zulässig seyn, welche entweder zu den bisher unter den Christen üblichen Taufnamen gehören, oder falls sie neugebildet worden, doch theils an sich einen Sinn, theils in ihrer Bedeutung nichts Anstößiges haben. Auch Familien-Namen, welche nicht zugleich schon übliche Taufnamen sind, sollen als solche den Taufkindern nicht beigelegt werden.

Von dieser Verfügung werden hierdurch die resp. Herren Geistlichen und geistlichen Behörden der hiesigen Provinz, zur Nachachtung in Kenntniß gesetzt.

Posen, den 2ten Dezember 1816.

Königl. Preuß. Ober-Präsident des
Großherzogthums Posen.
(gez.) Zerbani di Sposetti.

Królewskie wysokie Ministerium spraw wewnętrznych powodowanym się bydz wiadzio w dniu 28 Października r. b. zwrócić uwagę wszystkich Duchownych i Władz duchownych wszelakiego wyznania w wszelkich Prowincjach Królestwa Pruskiego: że nietylko umocowani ale i obowiązani są, przestrzegać, iżby przy chrzcie dzieciom imion nieobyczajnych i nieprzyzwoitych niedawano, w razie zaś gdyby nieroztropni i lekkomyślni rodzice tego żądali, zupełnie onym to odmówili.

Owszem przy chrzcie dziecka nadanie takiego tylko imienia dozwolone bydz może, które albo do imion przez chrześcian używanych, należy, lub w razie nowego utworzenia onegoż, z obyczajami jest zgodne i w znaczeniu swym nie nieprzyzwoitego niezawiera. Imiona nawet familiine, które przy chrzcie niesą używanemi, iako takowe dzieciom chrzozonym bydz mającym, nadawane bydz niepowinny.

Ursądzenie to podaiemy ninieyszem każdemu w szczególności Duchownemu i Władzom duchownym Prowincyi tuteyskcy do wiadomości i zastosowania się.

Poznan, dnia 2 Grudnia 1816.

Królewsko-Pruski Naczelný Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.
(podp.) Zerbani di Sposetti.

Personal-Chronik.

Der Kandidat der Pharmacie Hr. Karl Alscher als Provisor der Kugelschen Apotheke in Gnesen.

Kandydat Pharmacie, JP. Karol Alscher als Provisor Apteke Kugla w Gnieźnie zatwierdzony został.

Der praktische Arzt, Herr Doktor Christian Leopold Maier als Physikus des Kongrowiejschen Kreises.

Der bisherige Wundarzt Herr Daniel Gottlob Nicol als Kreis-Chirurgus im Inowrocławer Kreise.

Lekarz praktyczny JP. Doktor Christyan Leopold Maier na Fizyka Powiatu Wągrowieckiego zatwierdzony został.

Dotyychczasowy Chirurg JP. Daniel Gottlob Nicol na Chirurga Powiatu Inowrocławskiego zatwierdzony został.

(Hierzu der Oeffentliche Anzeiger No. 51.)

No. 51.

Bromberg, den 20. Dezember 1816.

Die Verpachtung des Domainen-Amtes Gnesen betreffend.

Die Generalpacht des im hiesigen Departement belegenen Domainen-Amtes Gnesen, zu welcher die Vorwerker Mníchowo, Dalki, Bława, Woznik und Obora, so wie die Amtes-Proprietation und andere Nutzungs-Zweige gehören, imgleichen die Separatpacht des Vorwerks Goczalkowo, woron erstere bis jetzt eine Pacht von 5952 Rtlr. 21 ggr. 8 1/2 pf., und letztere 426 Rtlr. 9 ggr. 4 1/2 pf., jährlich getragen haben, sollen höherer Bestimmung gemäß von Trinitatis 1817 ab auf eine sechsjährige Pacht, Dater dergestalt zur öffentlichen Lizitation gestellt werden, daß Erwerber das etwaige Plus eines neuen Anschlages sich nachzuzahlen verpflichtet und die Erfüllung der allgemeinen neuen Pacht-Bedingungen übernimmt.

Zu dieser Lizitation ist ein Termin auf den 21sten Dezember d. J.

Vormittag um 10 Uhr im hiesigen Regierungs-Konferenz-Gebäude vor dem Domainen-Departements-Rath, Herrn Reglerungs-Assessor Dittmann, anberaumt, in welchem sich Pachtlustige einzufinden, und nach erwiesener Qualifikation und Kautions-Fähigkeit ihre Gebote verlaublichen können.

Die nähern Lizitations-Bedingungen sind sowohl im Domainen-Amte Gnesen als in unserer Registratur einzusehen.

Bromberg, den 16ten Oktober 1816.

Königl. Preuss. Regierung.
Zweite Abtheilung.

Względem wydzierzawienia Ekonomii Gnieźnińskiéy.

Ekonomia Gnieźnińska w Departamencie tu-teyssym położona, do której folwarki Mníchowo, Dalki, Bilewo, Wozniki, Obora, tudzież propinacya ekonomiczna i inne użytki należą, niezniey szczególny folwark Goczalkowo, z których to poprzedniczo rzeczonych folwarków dzierzawy roczney talarów 5,952 dgr. 21 fen. 8 1/2; z ostatniego zaś talarów 426 dgr. 9 szel. 4 1/2 dotychczas płacono, ma bydź stósownie do postanowienia Władzy wyższyć od Trinitatis 1817. r. począwszy, w sześćioletnią dzierzwę przez publiczną licytacyą w ten sposób wypuszczona: że nabywca dzierzawy większą ilość anszłagu nowego dopłacić obowiązany będzie, i wykonanie ogólnych nowych warunków dzierzawych na siebie przyjmie.

Do licytacyi téy wyznaczony jest termin na dzień 21. Grudnia r. b. z rana o godzinie 10tey w domu sessyonalnym tu-teysszy Regencyi przed Radcą ekonomicznym Departamentowym W. Assessorem Regencyi Dittmann, na którym ochotnicy do téy dzierzawy stawić się, i po udowodnieniu szatności i stawieniu rękoyami podania swe czynić mogą.

Bliższe warunki licytacyi mogą bydź w Ekonomii Gnieźnińskiéy lub też w Registraturze naszéy przeżyżane.

Bydgoszcz, dnia 17. Października 1816.

Królewsko-Pruska Regencya.
Wydział Drugi.

Die Verpachtung der Scharfrichterei im Bromberger Kreise betreffend.

Die Pacht der Scharfrichterei im Bromberger Kreise, mit Ausschluß der Städte Naclel und Wroszen, endigt mit dem 1sten Januar 1817. und soll von da ab, für das Jahr 1817. von neuem im Wege öffentlicher Licitation verpachtet werden.

Es wird hierzu der Termin auf den 6ten Januar 1817.

im hiesigen Reglerungs Gebäude festgesetzt, und Pachtlustige aufgefordert, sich in demselben hier einzufinden, ihre Anerbietungen zu verlaublichen, und demnächst den Zuschlag zu gewärtigen. Die Pachtbedingungen können vor dem Licitations-Termin im Sekretariat der unterzeichneten Regierung eingesehen werden.

Bromberg, den 24sten November 1816.

Königlich Preussische Regierung.
Zweite Abtheilung.

Względem zadzierzawienia Katostwa w Powiecie Bydgoskim.

Dzierrawa Katostwa w Powiecie Bydgoskim wyłączywszy miasto Nakło i Mroczą kończy się w dniu 1. Stycznia 1817 i od dnia tego począwszy katostwo to na rok 1817 drogą publicanę licytacji na nowo w dzierrawę wypuszczone będąc.

Termin do tego na dzień 6. Stycznia 1817

w domu tutejszëy Regencyi przeznaczony. wzywamy przeto ochotników, aby się w terminie tym tutaj stawili, podania swe czynili i ostatecznego przybicia oczekiwali. Warunki dzierrawy mogą bydź przed terminem licytacyjnym w Sekretaryacie podpisaney Regencyi przeysrane.

Bydgoszcz, dnia 24. Listopada 1816.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Drugi.

S i c h e r h e i t s - P o l i z e i.

Der durch den Steckbrief Amtsblatt No. 34. Seite 313. des öffentlichen Anzeigers verfolgte Mathias Jonata ist in dem Dorfe Przybroda, Gnesenschen Kreises, wiederum dingfest gemacht und an das Königl. Politz. Befehlungs-Gericht in Pelsern abgeliefert worden.

Bromberg, den 9ten Dezember 1816.

Königl. Preuß. Regierung.
Erste Abtheilung.

Allen denjenigen, welche der Hilfe eines Geburtshelfers bedürfen, und solche Armuthshalber nicht vergelten können, bleibet es bei freier Hinz. und Abfuhr meine unentgeltliche Hülfsleistung an.

Fordon, den 3ten Dezember 1816.

Dr. Kühlbrand.

Maciej Jonata listem gończym w Dodatku do Dziennika urzędowego No. 34 na stronnicy 313 umiieszczonym, ściżany; w wsi Przybroda w Powiecie Gniźnieńskim znowu schwycony i do Królewskiego Sądu Policji Poprawczëy w Pызdrach odesłany został.

Bydgoszcz, dnia 9 Grudnia 1816.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Wszystkim tym, którzy pomocy Akuszera potrzebują, i takowey z powodu stanu ubożego wynagrodzić niemogą, pod zamowieniem wolnego przyworu i odwozu, bezpłatną pomoc okaruję.

Fordon, dnia 3. Grudnia 1816.

Dr. Kühlbrand.

Das Erbpacht-Verwerk Nivle in hiesiger Intendantur 1 Meile von Bromberg entfernt, soll auf Befehl der Königl. Regierung vom 1sten Januar 1817. bis ult. Mai 1818. nach der vollen Nutzung

wie die Erbverschreibung bestimmt, in Zehnpacht ausgehau werden. Der alleinige Licitationstermin ist zum Montag den 23ten Dezember d. J. Vormittags um 10 Uhr hieselbst in der Plehli-Wohnung des Intendanten bestimmt, auch kann vorher Jeder-mann die Hauptbedingungen hieselbst erfahren.
Intendantur Bromberg zu Gr. Bartelsee, den 9. Dezember 1816.

Es sollen in Termino den 28ten Dezember d. J., Vormittags um 10 Uhr, auf dem Hofe des hiesigen Karmeliter-Klosters durch den von uns ernannten Kommissarius, Regierungs-Sekretair Henry, verschiedene zu dem erwähnten Kloster gehörige Wirtschaftsgebäude, gegen gleich baare Bezahlung in Courant verkauft werden.

Die Veräußerung dieser Gebäude wird einzeln vorgenommen und die Abtragung derselben, imgleichen die Wegräumung des Schutts muß innerhalb 4 Wochen, vom Tage des Auktionstermins an gerechnet, bewerkstelliget seyn.

Kaufstufige werden zu dem obigen Termin eingeladen.

Bromberg, den 29ten November 1816.

Königlich Preussische Regierung.
Erste Abtheilung.

Das hiesige evangelische Schulhaus, Wallstraße No. 279 u. 280, in welchem sich jetzt die Königl. Hauptwache befindet, und welches 5 Zimmer 2 Küchen und einen Keller enthält, soll mit dem dazu gehörigen Stall und Garten nach der Bestimmung der Königl. Hochblütlichen Regierung im Wege einer öffentlichen Licitation verkauft und das Kaufgeld zur baulichen Einrichtung des ehemaligen hiesigen Karmeliter-Klosters zu einem Elementar-Schulhause verwendet werden.

Wir haben den Licitations-Termin auf den 30sten Dezember o. Vormittags um 10 Uhr vor dem Herrn Regierungs-Rath Strödel, Herrn Tribunals-Advokaten Wigostewicz und Herrn Stadtkämmerer Nasse als Abgeordneten der unterzeichneten Schul-Deputation angesetzt und laden den Besitz- und Zahlungsfähige Kaufstufige ein, sich zu diesem Termin im Bureau des hiesigen Magistrats zahlreich einzufinden.

W terminie dnia 23. Grudnia r. b. z rana o godzinie 10. na podwórzu tuteyszego klasztoru karmelickiego mają być przez sekretarza Regencyi Henry jako kommissarza do czynności tej przez nas wyznaczonego, różne budynki gospodarsze do namienionego klasztoru należące z gotową zapłatą w kurancie sprzedane.

Sprzedarsz budynków tych pojedynczo przedsięwzięta będzie, zebranie zaś onych, niemnię uprzątnienie gruzu w przeciągu tygodni 4 od dnia terminu licytacji rachując, skuteczzione być musi.

Wzywamy przeto ochotników kupna tego, aby się w terminie powyżey oznaczonym stawili.

Bydgoszcz, dnia 29. Listopada 1816.

Król. Pruska Regencya.
Wydział Pierwszy.

Dom szkoły ewangelickiej tu w ulicy Wałowey pod Nrmi. 279 i 280 sytuowany, w którym się teraz Królewski odwach główny znajduje i który 5 pokoiów z kuchnią i jedną piwnicę w sobie zawiera, ma wraz z należącą do niego słaynią i ogrodem stósownie do ustanowienia Król. Przes. Regencyi drogą licytacji publicznej być praedany, summa kupna zaś do wybudowania byłego tuteyszego klasztoru karmelickiego na dom szkoły elementarnej obrócona.

Termin licytacji wyznaczeliśmy na dzień 30. Grudnia r. b. o godzinie 10. przed południem przed W. Strödel Konsylarzem Regencyinym, W. Pigtosiewiczem Advokatem Trybunalskim i W. Nasse Kamlarzem miejskim jako delegowanym podpisaney Deputacyi szkolney i wzywamy ochotników do nabywania i zapłacenia zdolnych, aby w rsoznaczonym terminie w tuteyszym Biórze Magistrackim licznie się zgromadzili.

Nachrichtlich bemerken wir, daß das Grund-
stück von hiesigen Bauverständigen unter Direktion
des Herrn Bau-Inspektor Kientz 2000 Rthlr.
castrirt worden ist.

Bromberg, den 29sten November 1816.

Die Schul-Deputation der Stadt
Bromberg.

Zur allgemeinen Kenntniß machen Wir be-
kannt: daß bei der Verhaftung des Konstantin No-
wowiejski alias Jasynski aus dem Dorfe Wolla
Wongrowiecer Kreises, demselben folgende Sa-
chen, nämlich: ein Pferd (Rothschimmel,) eine
tuchne Decke und ein Stück Leinwand abgenommen
worden sind.

Aus der diesem nächst bewirkten Untersuchung
hat sich ergeben, daß diese Sachen ein fremdes Ei-
genthum sind, und da der wahre Eigenthümer
dieser Sachen bisher nicht hat ausgemittelt wer-
den können, so fordern Wir jeden auf, der sich als
Eigenthümer dieser bezeichneten Sachen zu legiti-
miren im Stande ist, bis zum

1sten Februar k. J.

als dem präklusivischen Termine bei Uns zu erscheinen
und die erforderlichen Beweise zu produciren; nach
Ablauf dieser Frist wird dagegen keiner mehr mit
seiner Legitimation gehört werden, vielmehr wer-
den alsdann diese Sachen plus licitando verkauft,
und der Verkaufs-Betrag dem Fisco als bonum
vacans zuerkannt werden.

Wirsis, den 29sten November 1816.

Königl. Friedens-Gericht Polizeilicher
Abtheilung Kaminschen Kreises.

(unterz.) F. Dembinski. Rymarklewis.

Da wiadomości nadmieniamy, że poses-
sya ta przez tutejszych biegłych pod Dyrek-
cją JP. Kientz Budowniczego na 2000. tal.
otaxowana iest.

Bydgoszcz, dnia 29 Listopada 1816.

Deputacya Szkolna Miasta Byd-
goszczy,

Do publiczney wiadomości podajemy niniey-
szem, iż przy areztowaniu Konstantego No-
wowiejskiego alias Jasinskiego z wsi Woli,
powiatu Wągrowieckiego, temuż następująco
rzeczy zostały odebranemi, iako to: kon ieden
maści deresowatę, deka sukienka iedna,
i iedna s-tuka piutna.

W skutek późnię nastąpięnego śledz-
twa okazało się, iż rzeczy dopiero oznaczone
są własnością obcą. Właściciel zaś dotąd
rzeczy tych niemógł być wysłędzionym,
przeto wzywamy ninieyszem każdego tego,
któren iako właściciel rzeczy tych legítimo-
wać się potrafi, aby w przeciągu czasu aż
do dnia 1. Lutego r. p. iako terminu preklu-
zyjnego przed nami się stawit i udowodnit
własność rzeczy wwyz oznaczonych. Po
upłynieniu terminu tego zaś, żaden bowiem
z swą legitymacją niebędzie słuchanym,
owszem natenczas rzeczy te publicznie zofta-
ną sprzedanemi i cena sprzedaży z téy wynika
Fiskusowi iako bonum vacans przyderzona.

Wyraysk, dnia 29. Listopada 1816.

Król. Sąd Pokoju Wydziału Policyi
Powiatu Kamińskiego.

(podp.) J. Dembiński. Rymarkiewicz.

In Termino den 27sten Dezember e. Vormittags um 10 Uhr auf der Rathsstube soll die Ausfuhr
des Straßen-Rechts der hiesigen Stadt vom 1sten Januar 1817 ab, durch öffentliche Lizitation ent-
weder im Ganzen oder theilweise in Entreprise ausgethan werden. Es werden daher alle diejenigen,
welche diese Ausfuhr zu übernehmen willens sind, hierdurch aufgefordert, sich in gedachtem Termine
zahlreich einzufinden und soll der Zuschlag an den mit gehöriger Sicherheit versehenen Mindestforderer-
den sofort gehen.

Bromberg, den 11ten Dezember 1816.

Der Magistrat.

Verhandelt Wngrowiec den 10ten
September 1816.

Działo się w Wągrowcu dnia 10.
Września 1816.

Auf den Antrag des Advokaten beim Friedens-
Gerichte Wngrowiecschen Kreises Herrn Briz, als
Kurator des nach dem Tode des Valentin v. Ko-
sciesza hinterbliebenen Nachlasses, in Wngrowiee
wohnhaft, und in Gemäßheit des Reskripts Eines
Hochbl. Civil-Tribunals erster Instanz Posener
Departements lade

Ich Stanislaus Neumann, bestallter und ge-
schwornen Wozny beim Friedens-Gericht Wng-
rowiecschen Kreises, unterm 27sten Octbr. 1814
in Wngrowiec sub No. 141. wohnhaftig,

Die unbekanntem und abwesenden Erben des
Konary Wngrowiecschen Kreises verstorbenen Va-
lentin v. Kosciesza und deren Erben und Erbennehmer
hierdurch öffentlich vor, sich in dem zu Anmeldung
ihrer Ansprüche an besagten Nachlaß im Fortlau-
fe von neun Monaten spätestens auf den 1sten (er-
sten) Jull, ein tausend acht hundert siebenzehn Vor-
mittages um neun Uhr auf der Audienz des Civil-
Tribunals erster Instanz, Posener Departements,
in dem gerichtlichen Verhör-Zimmer zu Posen vor
dem delegirten Kommissarius, Hen. Bodzicki, Ap-
pessor Applikanten beim Tribunale, anberaumten
Termine zu stellen, und sich nach vorheriger Legi-
timation über ihre Erbschafts-Antretung, oder
deren Entsagung vernehmen zu lassen, und hierauf
weitere rechtliche Verfügungen, bei ihrem Ausen-
bleiben aber zu gewärtigen, daß Sie mit ih-
ren Ansprüchen an dem Nachlasse werden präclu-
dirte, und derselbe in Ermangelung sukzessionsfä-
higer Verwandten dem Staate zuerkant werden.

Ein Exemplar dieser Aufforderung ist auf der
Thüre des Gerichts-Zimmers des Civil-Tribunals
des Posener Departements, und das zweite auf der
Thüre des Friedens-Gerichts Wngrowiecschen
Kreises angeheftet worden, und das dritte Exem-
plar ist in den Zeitungen des Posener, und dem Amts-
blatt des Bromberger Departements zu dreimalen
von drei zu drei Monaten inserirt worden.

Geschehen wie oben.

Stanislaus Neumann.

Na wniosek W. Bixa Patrona Sądu Pokoju
Powiatu Wągrowieckiego, jako Kuratora spad-
ku po zmarłym Ur. Walentym Kościesza po-
zostatego, w Wągrowcu mieszkającego, i stó-
sownie do Reskryptu Przeseu. Trybunatu Cy-
wilnego I. Instancyi Departamentu Poznań-
skiego

Ja Stanisław Neymann Wozny przy Sądzie
Pokoju Powiatu Wągrowieckiego dnia 27.
Października 1814 immatrykulowany i przysię-
gły w Wągrowcu pod liczbą 141 mieszkający.

Zapowialem nieznanym i nieprzaytom-
nym sukcesorów zmarłego w Konarach Po-
wiatu Wągrowieckiego Ur. Walentego Ko-
scieszy, lub ich sukcesorów aby się stawili
w ciągu dziewięciu miesięcy, naydalej dnia
pierwszego Lipca tysiąc osmset siedmnastego
roku zrana o godzinie dziewiętej na Audyencyi
Trybunatu Cywilnego I. Instancyi De-
partamentu Poznańskiego na zamku sądowym
w Poznaniu odbywającej się przed Ur. Wo-
dzickim Assesorem, Applikantem sądowym
Trybunatu, delegowanym koncem zameldowa-
nia swych pretensyi do raczonéy pozostało-
ści, tudzież aby się po nastąpioney legityma-
cy wględem przyięcia spadku lub jego zrze-
czenia się deklarowali, i dalszego potem oczeki-
wali rozrządzenia. W przypadku niesta-
wienia się oczekiwać maia, iż z swoiemi pre-
tensyami do spadku wymienionego prekludo-
wani, i tenże w niedostatku sdołnych do Suk-
cessyi sukcesorów, Rządowi przysądanym
będzie.

Jeden exemplarz wezwania na drzwiach
zanku sądowym Trybunatu Cywilnego De-
partamentu Poznańskiego, i drugi na drzwiach
Sądu Pokoju Powiatu Wągrowieckiego, trzeci
 zaś exemplarz umieszczony został w Gazecie
Departamentu Poznańskiego, i Dzienniku De-
partamentu Bydgoskiego po trzy razy od trzech
do trzech miesięcy.

Działo się iak wyżej.

Stanisław Neymann, W. S. P. P. W.

Da das Loos der 34ten Klassen-Lotterie 5ter Klasse sub No. 46605. verlohren ist, so warne ich hiermit einen jeden solches käuflich an sich zu bringen, indem nur den rechtmäßigen Eigenthümern der etwa darauf fallende Gewinn ausgezahlt werden wird. Bromberg, den 18ten Dezember 1816.

A. W. L. George, Königl. Lotterie-Einnehmer.

Der hier kürzlich angekommene Tanzlehrer, welcher in Folge des zu Warschau mit dem Herrn Hawelke geschlossenen Kontrakts, seinen Tanz-Unterricht zu Thorn in der Pension mit voller Zufriedenheit geendigt hat, ist willens, bei seiner Rückreise nach Warschau auch am hiesigen Orte drei Monate hindurch in dieser Kunst einen vollkommenen Unterricht zu geben, und ersucht alle diejenigen, die sich in dieser Kunst üben wollen, sich in seiner Wohnung, in der Behausung des Hrn. Grunwald, am Markte, gefälligst zu melden. Die Tänze sind folgende: Quadrillen, Anglossen, Mazurk, und 109 Französische Contratänze; ferner Sola, als: Kojak, Gayot, Matelot, Tamborino, Chawl und Guiclande. P. Tomasin.

Przybyły Tancmistrz z Warszawy do Toronia za kontraktem umowionym z JP. Hawelke pensją utrzymującym, w celu dawania lekcyi tańców; ukończywszy tamże swoje obowiązki, przedsię wziął powracając do Warszawy, pozostać w tuteyszym mieście przez miesiąc trzy w celu uczenia tańców następujących, iako to: Quadrille, Angloise, Mazurki, 109 sztuk francuzkich Kontradansów, również Sola, iako to: Kozaka, Gawota, Matlota, Tamboryno, Szall i Girland. Życzący brać takowe lekcye, zechcą się zgłosić u JP. Grunwald przy rynku.

P. Tomasin.